

СЕПТЕМВРІЙ 14.

ЗА ВЪЗДИГАНІЕТО НА ЧЕСТНЫЯ КРЪСТЪ.

Слово крестное погибающымъ юродство есть, намъ же спасаемымъ сила божіа.

Благослови отче!

Днесъ сѧ радватъ и веселатъ сичкитѣ православни христіани, като гледатъ въздиганіето на честныя кръстъ, на който сѧ распѣ Христосъ самоволно, за нашытѣ грѣхове: защото както Адамъ затвори рай съ райското дърво, тѣй и Христосъ го отвори съ крестното дърво, което стана спасеніе и слава на сичкіа свѣтъ, красота на христіанытѣ и побѣда на богоизбраннытѣ царѣ, а най много на царь Константина.

Защото около 320 години подиръ Христа, като царѣваше царь Константинъ въ Галіа и Алпіа (Швейцаріа), тога царѣваше въ Римъ царь Максентій, който бѣше идолопоклонникъ и гонитель на христіанытѣ. Немъ Константинъ проводи писмо отъ Галіа, въ което мѣ писѣваше да не мѣчи христіанытѣ. Но като виде чи Максентій не мѣ слѣдша писмото, тога намысли Константинъ да отиди върхъ мѣ съ войска. Но защото сѧ болше отъ многото римска войска и отъ магійтѣ Максентіевы, за тѣй сѧ молаше на Бога, да мѣ яви какъ да побѣди Максентіа мѣчителя христіанскаго. Тога Богъ мѣ показа на некето кръстъ отъ звѣзды свѣтливъ като слънцето, и мѣ гласъ отъ некето, който мѣ дѣмаше: Константине, Константине, съсъ тѣй ще побѣдишь сичкитѣ си вразы. Тѣй като видѣлъ царь Константинъ презъ денѣ, презъ ноцѣтъ мѣ сѧ явилъ Исусъ Христосъ на сънь, който мѣ показалъ пакъ звѣздныя кръстъ, и мѣ рекалъ: Константине, да направишь кръстъ на тѣзи прилика, да го носишь предъ войскѣтъ си, и ще побѣдишь съ него, не само Максентіа, но и сичкитѣ си вразы. На ѹтринѣтъ като ѹвади царъ тѣй виденіе на болерытѣ, повыка искѣсни златари (кѣюмжій) и заповѣда имъ да направатъ такъвзи кръстъ отъ злато и да го ѹкрасатъ (накичатъ) съ маргары и дрѣги скѣпы камани. А на войскѣтъ си заповѣда сѣкій да изобрази кръстъ на мѣждрака си и на щита